

TMB: balanç de la gestió 2015-2019 i perspectives

18 de gener del 2019

Índex

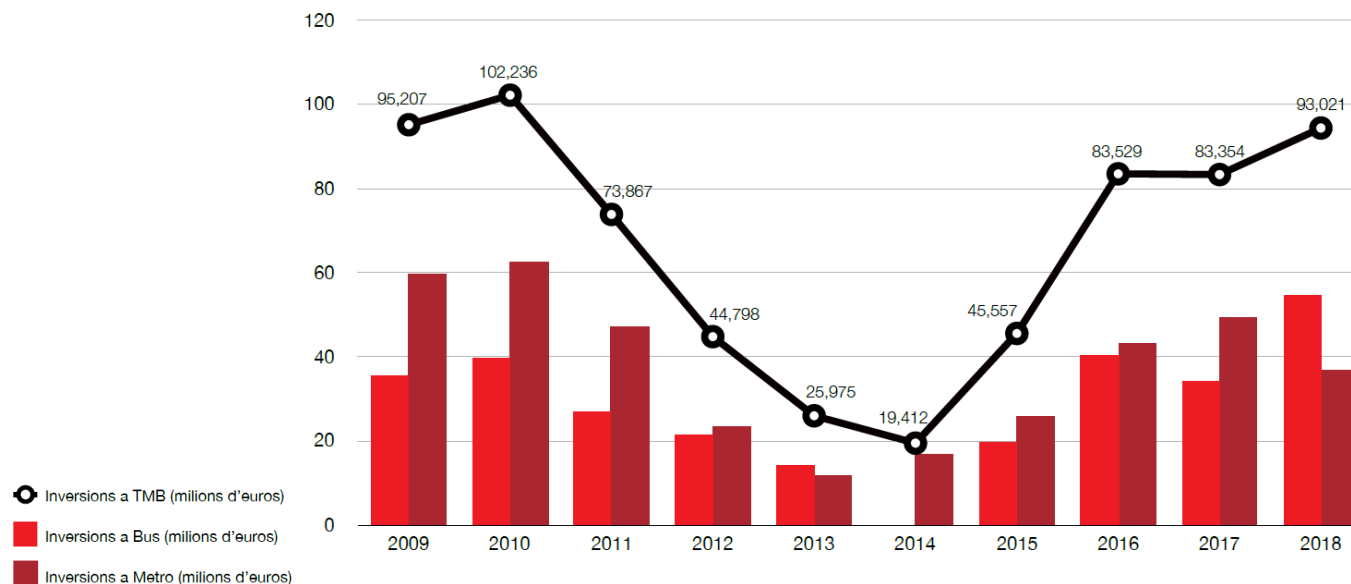
- 1. Presentació i objectius**
- 2. Oferta i servei**
- 3. Gestió de la companyia**
- 4. Sostenibilitat i polítiques energètiques**
- 5. TMB, una empresa amb valors**
- 6. Propostes de futur per continuar millorant**

Presentació i objectius

- TMB és l'**empresa pública** més important de Barcelona i el servei que presta és cabdal per a la mobilitat de la seva àrea metropolitana.
- Els reptes actuals i de futur de la mobilitat només podran ser assolits amb una gran empresa pública de transports:
 - Increment de la demanda
 - Adaptació davant el canvi de paradigma en la mobilitat
 - Lluita contra la contaminació i el canvi climàtic
 - Recuperació de l'espai públic

Presentació i objectius

- Era imprescindible deixar enrere el quadrienni (2011-2015) de retallades, i recuperar inversions, recursos i una bona gestió per posar TMB al servei del bé comú.

En aquest mandat s'ha incrementat un 86,1% la inversió

Presentació i objectius

- Per això a principis del mandat es van fixar com a objectius la millora de tres aspectes bàsics:
 - Millora d'oferta i servei
 - Millora de la gestió de la companyia
 - Millora de la sostenibilitat i de les polítiques d'eficiència energètica

Presentació i objectius

En només quatre anys s'han revertit les retallades que reduïen significativament l'oferta i el servei de transport públic col·lectiu als ciutadans i ciutadanes de Barcelona i de l'àrea metropolitana. La conseqüència és que TMB està ara en disposició d'afrontar un protagonisme central en la mobilitat futura de la ciutat.

2. Oferta i servei

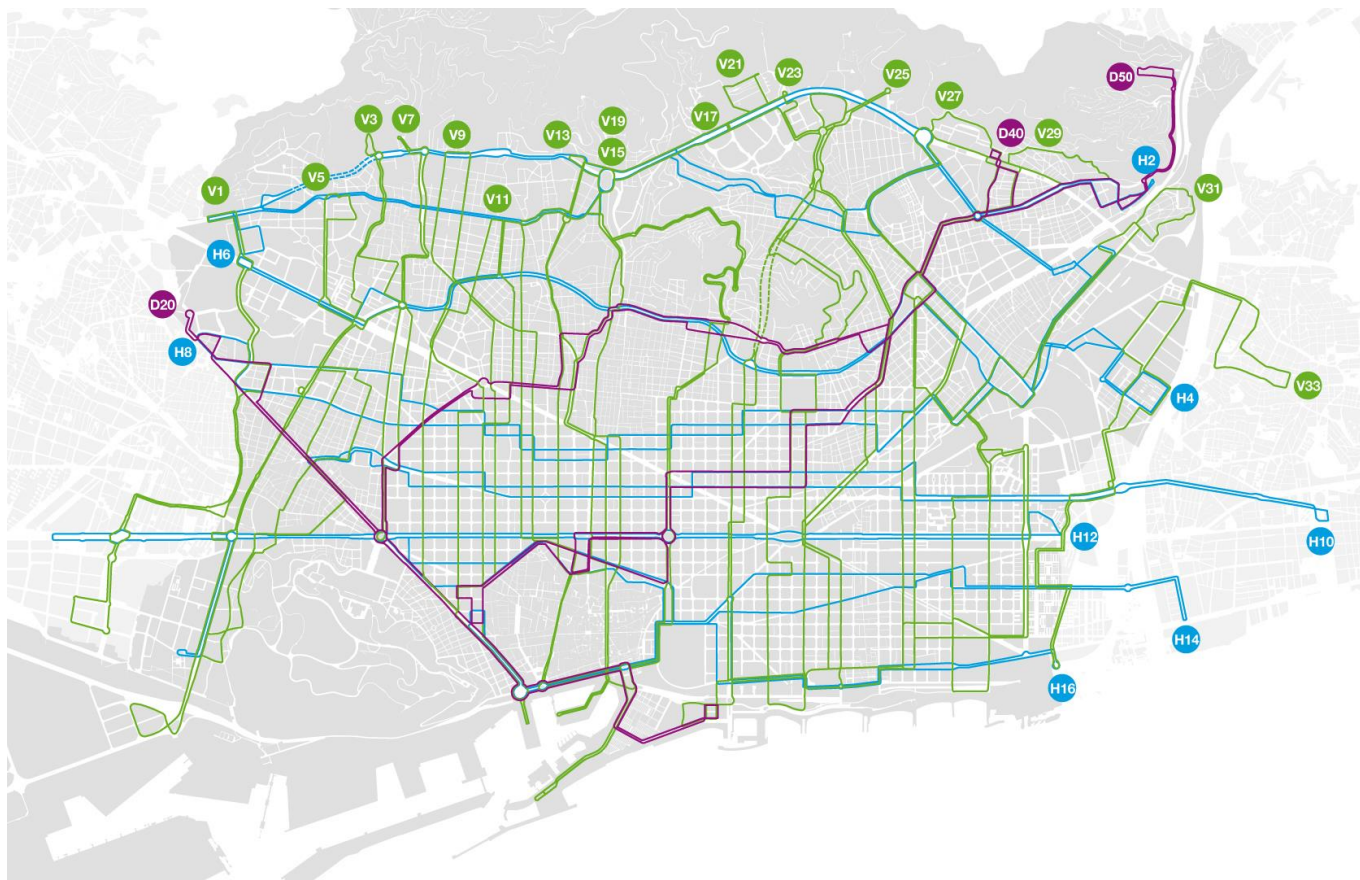
2. Oferta i servei

Completada la nova xarxa de bus

El novembre del 2018 va culminar la reconfiguració més ambiciosa del servei d'autobusos de Barcelona, amb un total de 28 línies a la nova xarxa de bus, de les qual 15 des del 2015. A més, s'han modificat unes 40 línies existents.

La nova xarxa facilita els desplaçaments per la ciutat de manera intuïtiva i amb més cobertura territorial.

Té una bona valoració ciutadana.

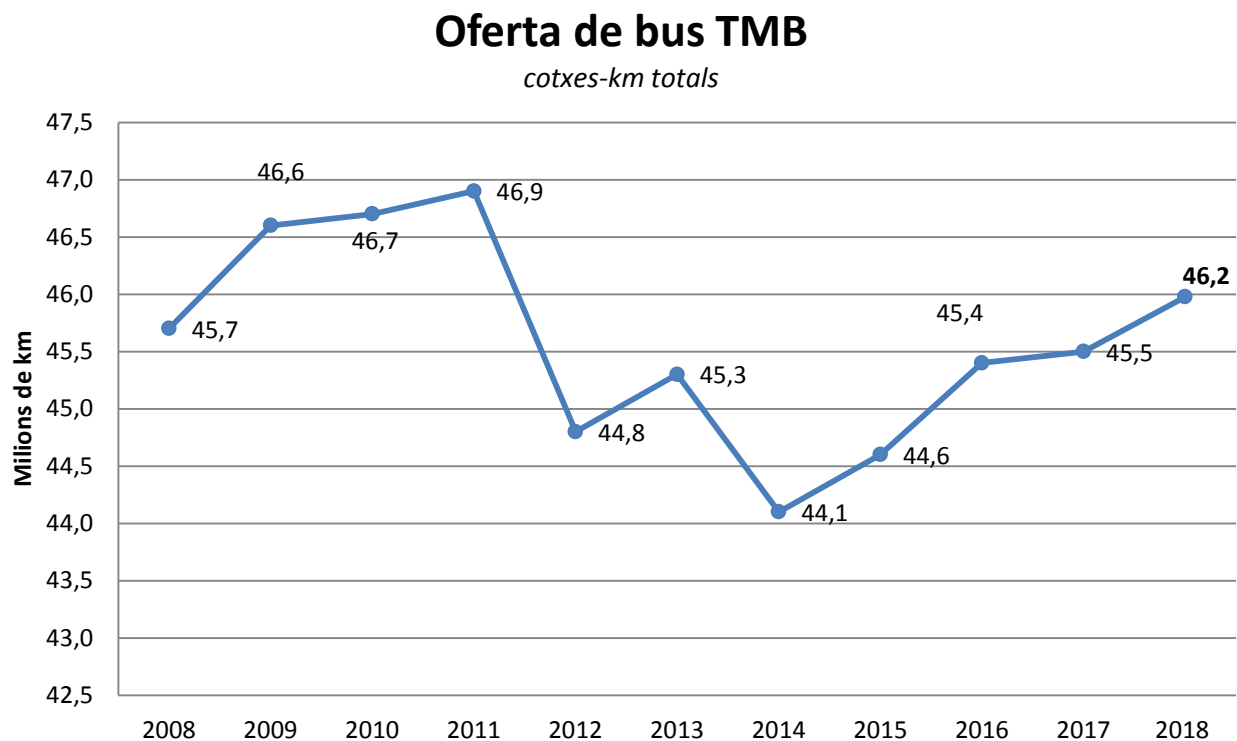

2. Oferta i servei

Increment del servei: bus

Entre el 2017 i el 2018 s'han afegit 66 cotxes al servei diari. Ara hi ha 900 vehicles al carrer cada matí feiner a l'hora punta.

S'han remuntat les retallades de servei.

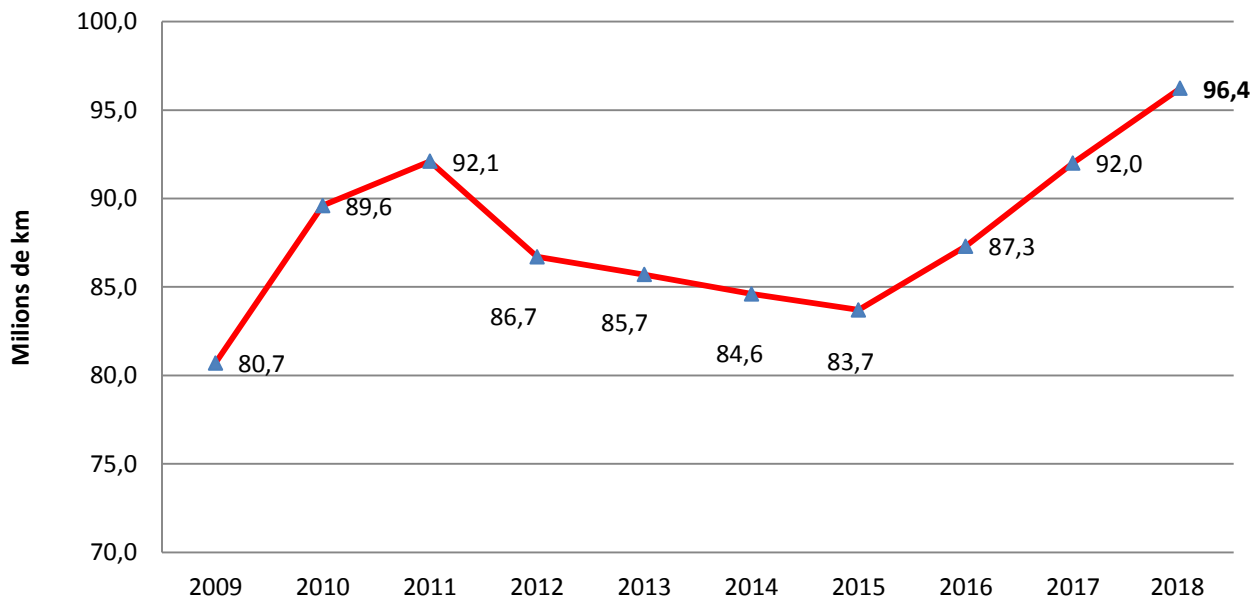
2. Oferta i servei

Increment del servei: metro

Per captar més usuaris, s'han afegit 10 trens més a l'hora punta en les línies convencionals i s'han contractat 12 trens per continuar millorant el servei. La dada d'oferta reflecteix també l'extensió de la xarxa, L9S i L10S.

Oferta de metro

cotxes-km totals

2. Oferta i servei

Noves línies L9 Sud i L10 Sud de metro

Inaugurades el febrer del 2016 i el setembre del 2018 respectivament, han suposat 22 km i 17 estacions de metro més. El 25% de la xarxa funciona amb conducció automàtica.

La Marina és de

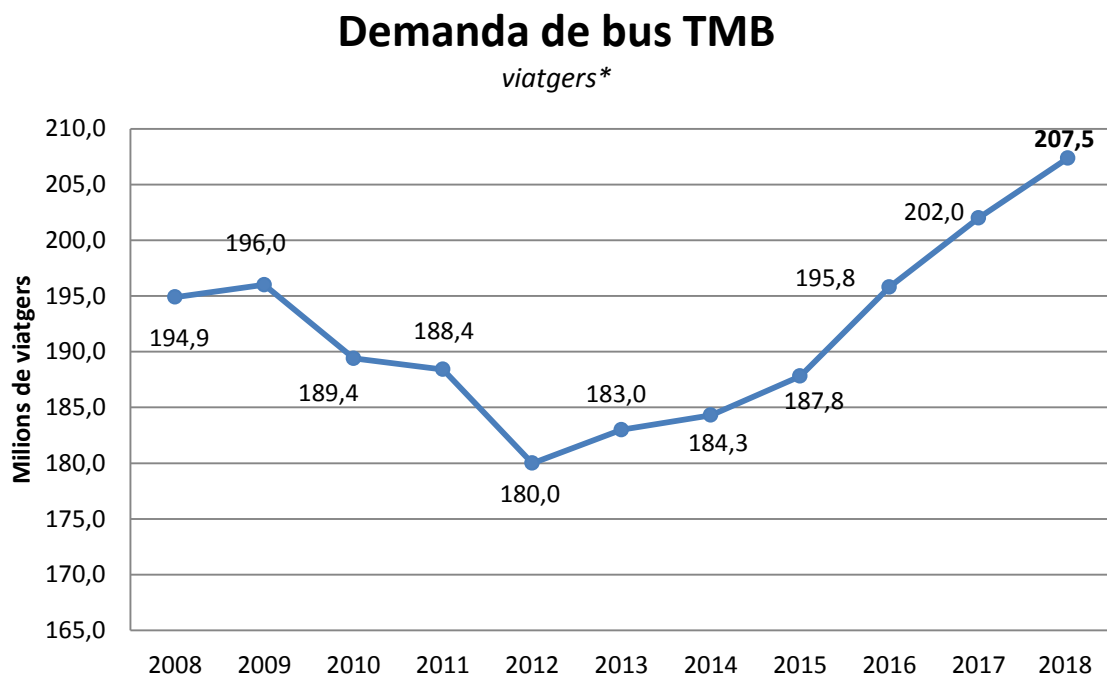

2. Oferta i servei

Increment de la demanda: bus

La nova xarxa de bus ha impulsat la utilització del servei, que no ha parat de créixer des del 2012, més accentuadament des del 2015.

Assolim les més altes xifres de passatge dels últims deu anys: 207,5 M de viatgers.

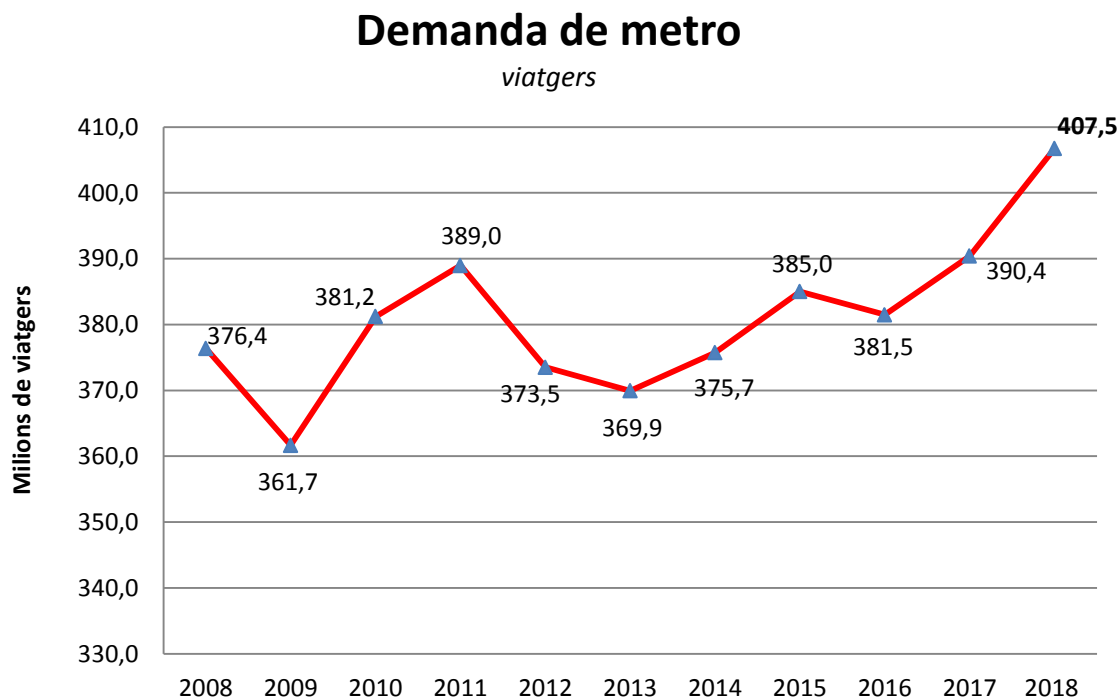

*S'hi inclouen els viatgers del Barcelona Bus Turístic

2. Oferta i servei

Increment de la demanda: metro

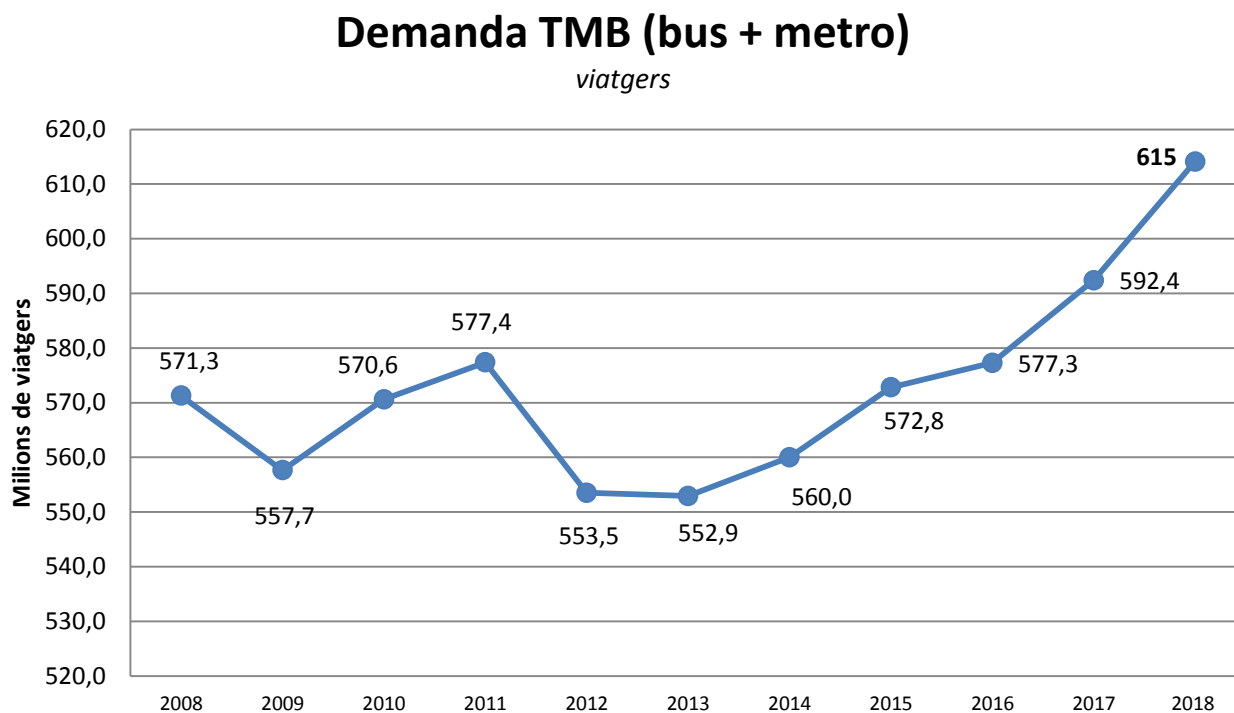
El 2018 la xarxa de metro ha batut el seu rècord històric i ha superat per primera vegada els 400 milions de validacions.

2. Oferta i servei

Increment de la demanda: global TMB

En conjunt, els transports que gestiona TMB han marcat màxims històrics, tant el 2017 com el 2018. TMB transporta el 60% de viatgers a la regió metropolitana de Barcelona.

2. Oferta i servei

Increment i renovació del material mòbil: metro

TMB ha contractat 12 trens per primera vegada des del 2006.

- El març del 2018 TMB va aprovar la **compra de 12 trens** per a la xarxa de metro, que incrementaran el material mòbil de les línies 1, 3, 4 i 5, les més congestionades, un increment que es fa necessari per donar resposta als increments de viatgers.
- El desembre del 2018 l'ATM va autoritzar a TMB l'adquisició de 42 trens per substituir els de les sèries 3000 i 4000, amb una antiguitat superior a 30 anys, els més antics i en els quals recentment s'han identificat alguns components amb contingut d'amiant. Pròximament TMB iniciarà el procés de licitació corresponent.
- Finalitzada el 2017 la remodelació dels trens de la sèrie 2000, iniciat el procés per adjudicar la remodelació de la sèrie 2100

2. Oferta i servei

Increment i renovació del material mòbil: bus

TMB ha augmentat la contractació de nous autobusos per accelerar la reconversió ambiental de la flota.

En finalitzar aquest mandat s'hauran comprat 423 busos vs 128 del mandat anterior. Un 230% d'increment.

- La compra d'autobusos ha rejuenit la flota, envellida en el passat mandat per manca de compres, i per reduir l'impacte ambiental i cobrir l'increment de servei, tant en les línies de gran demanda com en les convencionals i de proximitat.
- La flota d'autobusos més neta d'Europa ha emprès el camí de l'electrificació: dels 331 cotxes incorporats els últims tres anys, 196 són híbrids o elèctrics.
- A partir del 2019 només s'adquiriran autobusos elèctrics, híbrids i de gas natural. La previsió és adquirir 250 nous vehicles en els pròxims 3 anys.

2. Oferta i servei

Cap a la plena accessibilitat

La xarxa de bus i metro està en el 'top 3' europeu pel que fa a l'accessibilitat.

Xarxa de metro

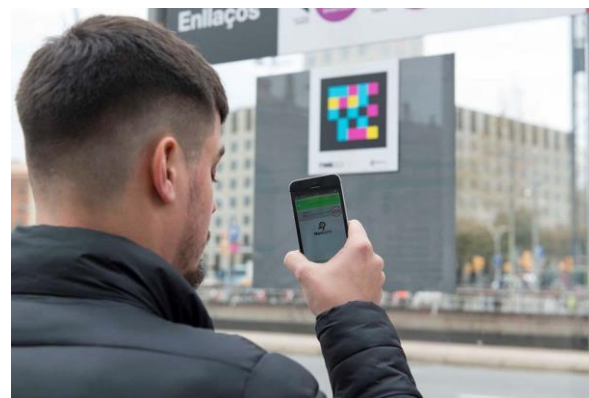
- 142 estacions de metro equipades amb ascensors (91%)
- 2 estacions en obres d'adaptació (Jaume I i Vallcarca)
- 12 estacions en fase de projecte (Infraestructures)

Xarxa de bus

- 1.140 vehicles (100%) accessibles a persones amb mobilitat reduïda

Infoaccessibilitat

- Realitzada amb èxit la prova del sistema de guia virtual per a persones cegues NaviLens, actualment en procés de desplegament a les xarxes de metro i autobusos

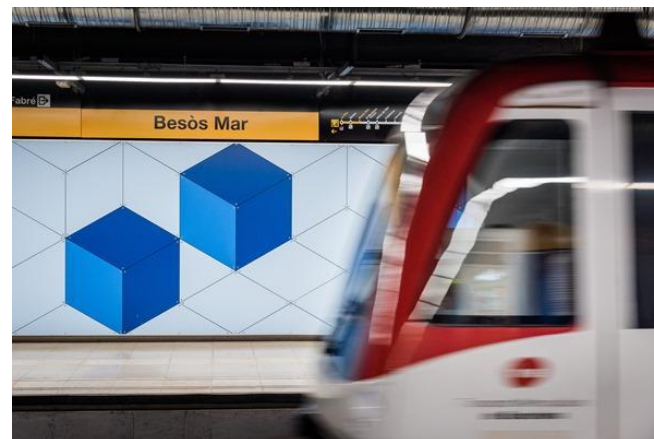
2. Oferta i servei

Represa del programa de rehabilitació d'estacions

El programa per actualitzar i millorar la funcionalitat d'estacions de metro antigues o d'elevada utilització s'havia interromput el 2012.

Obres realitzades (8,25 M €)

- Paral·lel L2 / L3 (integral)
- Besòs Mar L4 (integral)
- Passeig de Gràcia L3 (integral)
- Universitat L1 (andanes i altres espais)
- Fondo L1 (andanes i altres espais)

En preparació

- Redacció de projectes i licitació de les obres de rehabilitació dels vestíbuls principals de Sagrada Família L5 i Sants Estació L5

2. Oferta i servei

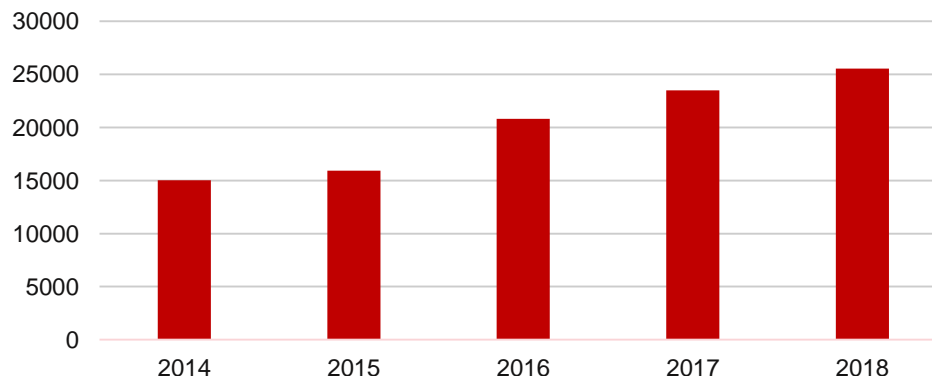
Potenciació de la seguretat en el metro

Increment en els pressupostos dedicats a seguretat, prevenció i vigilància d'un 70% des del 2014

Dels 15 M d'€ el 2014 a més de 25,5 M € al 2018

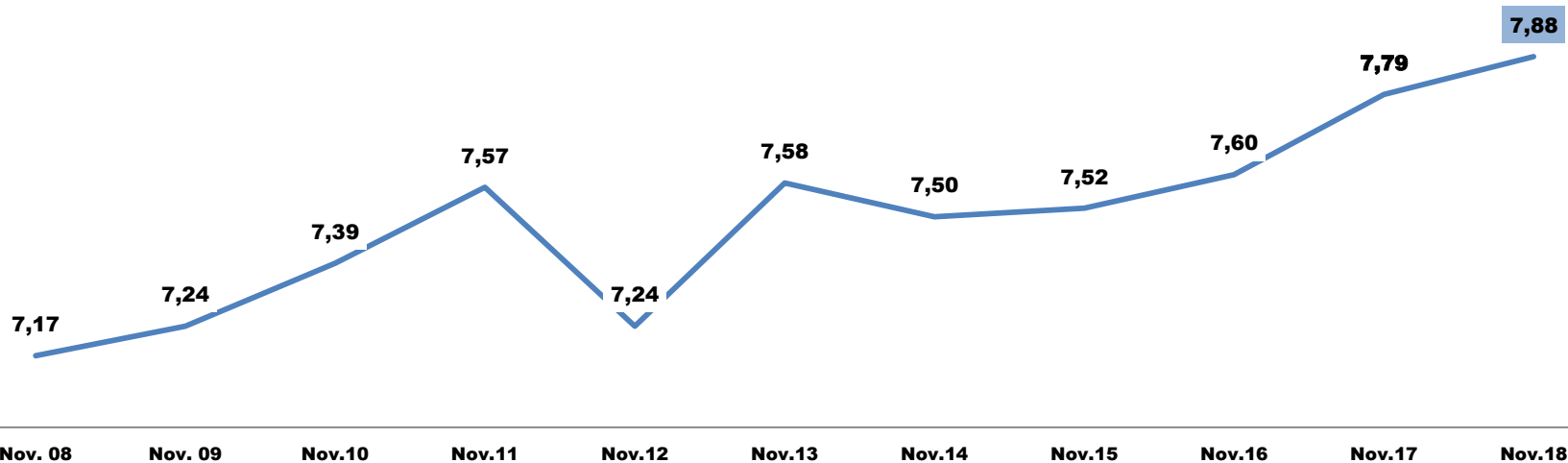
- S'ha reforçat el model de seguretat que TMB aplica a la xarxa de metro, que s'ha demostrat eficaç pel seu enfocament preventiu i dissuasiu, amb atenció tant a la seguretat real com a la percepció per part dels usuaris.
- El model combina uns importants recursos tècnics propis i un ampli dispositiu de vigilància amb personal format i habilitat pertanyent a empreses de seguretat privada, recolzats pels seus comandaments, sota la direcció funcional del Centre de Seguretat i Protecció Civil de TMB i permanentment coordinat amb Mossos, mitjançant la seva Àrea de Seguretat en el Transport Públic Metropolità, i amb les policies locals

Pressupost en seguretat i vigilància al metro 2014-2018
milers d'euros

2. Oferta i servei

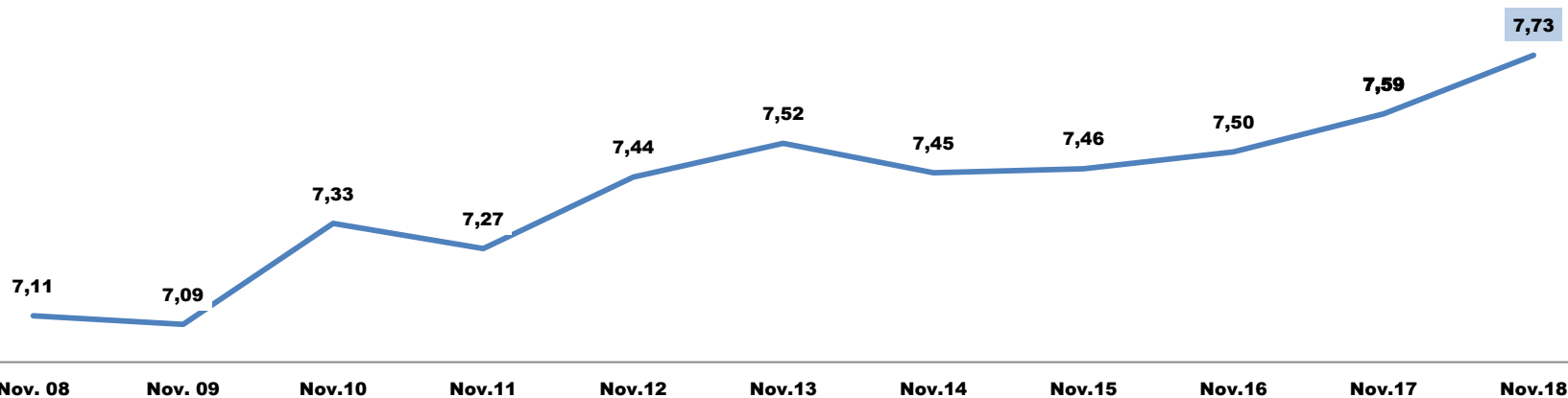
Valoració del servei: bus

Els usuaris del bus el puntuen amb la nota de satisfacció global més alta des del 2008. Fiabilitat i accessibilitat són els atributs més ben valorats.

2. Oferta i servei

Valoració del servei: metro

Els usuaris del metro també el puntuen amb la nota mitjana més alta de la sèrie històrica. El que més valoren és l'oferta de transport.

2. Oferta i servei

Oferta de mobilitat específica per als visitants

Les vendes a través del canal e-commerce han augmentat un 30% del 2017 al 2018, assolint la venda de prop de 270.000 títols.

TMB ha desenvolupat la marca **Hola Barcelona**, que engloba tots els productes i serveis turístics de mobilitat destinats als visitants de la ciutat: Barcelona Bus Turístic, Barcelona Night Tour, Telefèric de Montjuïc i Hola Barcelona Travel Card (abans denominats títols Hola BCN!).

La botiga online de serveis i productes és www.holabarcelona.com i ofereix descomptes i *packs* de productes als clients que comprin a través d'aquest portal. Els usuaris poden trobar contingut inspiracional, per connectar emocionalment en les primeres fases de preparació del viatge i contingut pràctic de descobriment de Barcelona i les ciutats més pintoresques de Catalunya.

3. Gestió de la companyia

3. Gestió de la companyia

Governança de l'empresa

El 2018 es va crear la Direcció de Bon Govern de TMB, dedicada al compliment de les normatives de transparència, protecció de dades i d'altres.

- Salt endavant en la transparència de la gestió: nou portal monogràfic per facilitar el control de la gestió, publicació sistemàtica de documents i indicadors, web TMB Notícies, web de l'amiant.
- Publicació d'estructura retributiva, inclòs equip directiu; estructura organitzativa i organigrama de TMB; Informació actualitzada sobre comptes anuals; informació de licitacions i contractes (fins a 1 euro). Accés a informació de caràcter públic.
- Participació d'entitats socials de Barcelona (CCOO, UGT, PTP i FAVB) al Consell d'Administració, amb veu i sense vot.

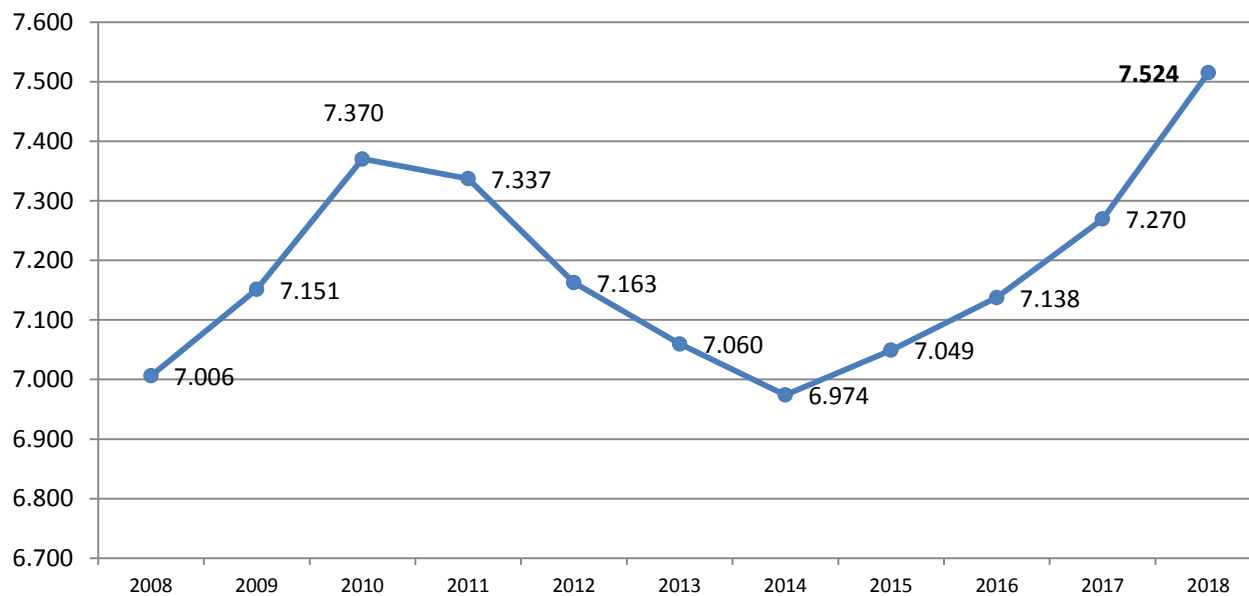

3. Gestió de la companyia

Gestió de personal

Empleats a TMB *plantilla mitjana homogènia*

Des del 2015 la plantilla total de TMB ha crescut en 550 treballadors i treballadores.

3. Gestió de la companyia

Gestió de personal

Altres aspectes destacats

- Ventall salarial (diferencial entre el sou del màxim directiu i el treballador de base) d'1:4 (la recomanació dels sindicats europeus és 1:12)
- Remodelació de l'equip directiu amb reducció de la seva massa salarial, en compliment del compromís públic anunciat en el Consell d'Administració de TMB. Definició de la funció directiva.
- Signatura del convenis de Metro i Bus amb millores socials substancials i condicions salarials adequades al context públic de l'empresa.

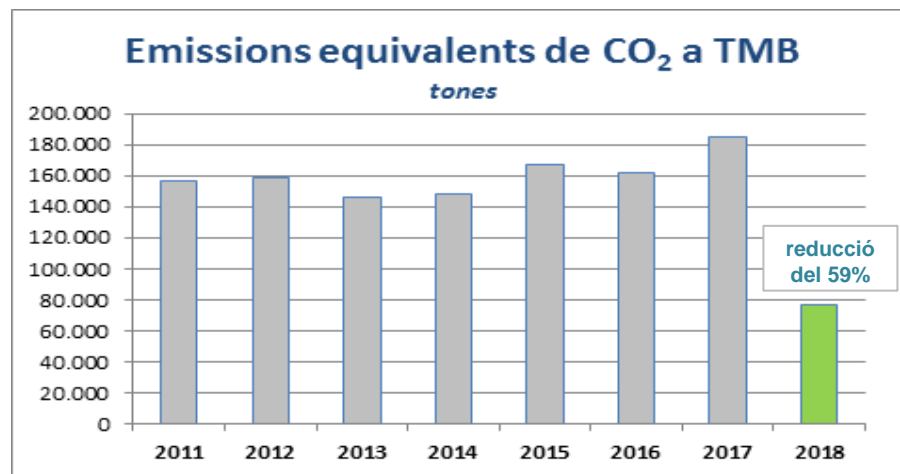
4. Sostenibilitat i polítiques energètiques

4. Sostenibilitat i polítiques energètiques

TMB sostenible: protecció del medi ambient

La sostenibilitat forma part de l'ADN de l'empresa

- **Electricitat 100% verda, emissions de CO₂ zero:** el 2018 tota l'energia elèctrica adquirida per Metro i Bus —uns 380 GWh— ha estat certificada a partir de fonts renovables i per tant ha tingut un impacte climàtic nul. Quan un viatger puja al metro de Barcelona o als seus autobusos elèctrics, les emissions de gasos d'efecte hivernacle, GEH, són ZERO per a tots els viatges.
- Això ha fet possible que en el balanç anual d'emissions de TMB del 2018 hi hagi una **davallada del 59% de les emissions globals de GEH** respecte de l'any anterior.
- **TMB s'avança 22 anys al compliment dels acords de París** que estableixen un objectiu de reducció d'emissions del 40% per al 2030 i del 60% el 2040 per assolir la neutralitat en carboni al 2050.

4. Sostenibilitat i polítiques energètiques

TMB sostenible: estalvi energètic

- **Flota neta d'autobusos:** Els autobusos de TMB gaudeixen des de fa una dècada de l'etiqueta de flota menys contaminant d'Europa segons informes de la UITP.
- **Reducció del consum** (tracció elèctrica a bus i noves estratègies de circulació a metro): el consum per unitat de producte a bus i metro no cessa de disminuir, gràcies a les estratègies de conducció i de recuperació d'energia de frenada a metro i a la compra d'autobusos amb importants reducció del consum. Per exemple, els nous busos híbrids articulats aconseguen reduccions de consum del 45% en relació als vehicles de la mateixa categoria que s'han donat de baixa. D'altra banda la reducció del consum d'un autobús 100% elèctric sobre els que han estat substituïts suposa reduccions de consum d'energia del 80%.
- **Pla de Desplaçaments d'empresa:** s'han iniciat els treballs de renovació del pla, per reduir l'impacte de l'accés dels 7.500 treballadors als seus llocs i reduir l'accidentalitat.

5. TMB, una empresa amb valors

5. TMB, una empresa amb valors

Viatja amb Karma: per la convivència al transport

Al llarg del 2016, TMB va elaborar un Pla de gestió del civisme i la convivència a les xarxes de transport públic. A continuació es va desenvolupar la campanya *Viatja amb Karma* i es va crear el personatge al·legòric del Karma que assenyala les infraccions i les actituds incorrectes, i també reforça els comportament cívics.

Campanyes 'Viatja amb Karma...'

- ...validant el bitllet correctament
- ...cedint els seients reservats a les persones que necessiten atenció especial
- ...seient sense ocupar ni embrutar els altres seients
- ...escoltant música sense molestar els altres
- ...mantenint-te lluny de les vies del metro
- ...respectant el mobiliari dels autobusos
- ...respectant l'espai dels altres quan viatges assegut
- ...evitant l'eixarrancament
- ...quedant-te al costat dret de les escales
- ...aturant la violència masclista
- ...eludint el *shebagging*

5. TMB, una empresa amb valors

Mobilitat amb valors

- La **Fundació TMB** coordina un conjunt de programes de caire social i cultural per tal de fomentar el transport públic i contribuir a la mobilitat sostenible des d'una perspectiva d'empresa socialment responsable.
- La dedicació dels **treballadors** de TMB que han participat en les diverses propostes solidàries de la companyia permet fer un balanç exitós del compromís social de l'empresa. 605 voluntaris de TMB han desenvolupat activitats en les diferents modalitats existents de conductor, mecànic, monitor del TMB Educa, guia de metro, voluntari per un dia... etc.
- El projecte **TMB Educa** ofereix als centres escolars de Barcelona i la seva àrea metropolitana un conjunt de 17 activitats en què participen anualment prop de 10.000 nens i nenes.
- **TMB Cultura** impulsa nombroses iniciatives i col·laboracions per enriquir l'experiència de viatge dels usuaris del transport públic.

5. TMB, una empresa amb valors

Mobilitat amb valors

- ‘**Tria la teva causa**’ és un programa d’accions de sensibilització i conscienciació que cada any decideixen els treballadors de TMB mitjançant votació. Enguany, la causa triada ha estat la salut mental.
- El servei solidari de bus, mitjançant conductors voluntaris, facilita el desplaçament a grups d’especial interès.
- Els tallers per al **foment de l’autonomia** beneficien centenars de persones en procés de recuperació de la seva mobilitat.
- Cada any es signen més d’un centenar de convenis de col·laboració per donar suport a la difusió d’activitats d’entitats socials i culturals.
- La Fundació TMB vetlla per la conservació de **vehicles històrics** i objectes catalogats que són testimoni de la memòria col·lectiva del transport públic. Cada any s’organitza el Ral·li d’Autobusos Clàssics i una sortida amb el primer metro que va circular per Barcelona.

6. Propostes de futur per continuar millorant

6. Propostes de futur per continuar millorant

L'empresa pública en el centre de la mobilitat metropolitana

TMB actualment es troba en disposició d'emprendre nous projectes per esdevenir una empresa pública que consolidi i enforteixi el seu paper central en la mobilitat metropolitana.

- Contribuir a la **creació de l'ens *Transport for Barcelona***. TMB està en condicions d'oferir serveis en el marc de les noves mobilitats i constituir-se com a operador universal de caràcter públic.
- **Emissions zero en el conjunt del transport col·lectiu públic**. Hem iniciat el camí perquè en el pròxim decenni tot passatger que pugui al transport de BCN generi zero emissions en els seus viatges.
- **Pla de millora de l'oferta de metro**. *Working in progress*. Escenari que permet absorbir un increment de fins al 20% de la demanda en hora punta. Horitzó de freqüències a 2' 30" en hora punta a les línies 1, 2, 3, 4 i 5.
- **Disposició per esdevenir l'operador del nou tramvia**, aportant tot el coneixement i l'experiència que té com a empresa pública excel·lent i referent en el sector.

**Transports
Metropolitans
de Barcelona**